

7 R01125 «Травматология-ортопедия ересектердің, балалардың» бойынша емтиханға дайындық сұрақтары:

1. Жарақаттанушылық түрлері: Жол-көлік оқиғалары салдарындағы жарақаттанушылық, тұрмыстық жарақаттанушылық. Спортпен шұғылдану кезіндегі жарақаттанушылық. Балалар жарақаттанушылығы. Өндірістік жарақаттар.
2. Сүйектің сынуы. Зақымдау механизмі. Жіктеу, диагностика, емдеу принциптері.
3. Патологиялық сынықтар.
4. Ұзын құбырлы сүйектердің жабық диафиздің сынуы. Олардың ерекшеліктері, диагностикасы, емі.
5. Шығулар: жана, ескі, ойнамалы. Клиникасы, диагностикасы, консервативті және хирургиялық емдеу әдістері. Операциядан кейінгі оңалту.
6. Үлкен буындардың артрозы. Этиологиясы, патогенезі, жіктеу, консервативті емдеу. Хирургиялық емдеуге арналған көрсеткіштер. Хирургиялық оталарды түрлері (остеотомия, артродез, жалпы артропластика).
7. Сүйектер мен буындардың жіті және созылмалы жұқпалы-уытты аурулары.
8. Жіті гематогенді остеомиелит. Созылмалы остеомиелит. Травматикалық остеомиелит. Клиника, диагноз, емдеу.
9. Спондилоартрит және сакроилеит. Анкилозды спондилит: диагностикасы және емдеу.
10. Ортан жіліктің туа біткен шығуы. Жамбас буының дисплазиясының ерте диагностикасы.
11. Туа біткен маймақтық.
12. Туа біткен мойын қисықтығы.
13. Табаның статикалық деформациясы. Майтабан, вальгусты майтабанды аяқ, бірінші саусақтың вальгус деформациясы, аяқтың саусақтарының контрактурасы.
14. Жарақат және ортопедиялық аурулары бар науқастарды клиникалық тексеру әдістері.
15. Рентгенологиялық сараптама.
16. Радионуклидті диагностикалық әдістер.
17. Ультрадыбыстық диагностикалық әдістер.
18. Сынықтарды орнына келтіру.
19. Сынықтарды салу.

20. Редрессация, сүйекті үздіксіз тартуы, демпфирлі тарту.
21. Гипс таңу, бекіту және коррекциялық шиналар мен аппараттар.
22. ТUTORлар, ортопедиялық аяқ киімдер.
23. Емдік гимнастика, су асты тартуы, массаж, физиотерапия, курорттық емдеу.
24. Жараларды алғашқы хирургиялық өндеу.
25. Сүйек бөліктерінің ашық келтіру, шығуларды ашық түрде салу.
26. Сүйектің пластикасының түрлері: аутопластика, аллопластика, ксенопластика, брeфoпластика
27. Сүйек майы құстарын сақтау әдістері.
28. Буындардың эндопротездеу (түрлері, көрсеткіштері, пайдалану техникасы).
29. Сіңірлердің тігістері, миотомия, фасциотомия, сіңірдің ұзаруы, сіңірді трансплантациялау.
30. Жоспарлы және шұғыл хирургиялық оталар үшін антибиотиктерді профилактикалық қолдану көрсеткіштері.
31. Жасөспірімдерді, қарттарды, жүкті әйелдерді алдын-ала дайындау ерекшеліктері.
32. Микрохирургиялық әдісті қолдану туралы нұсқаулар.
33. Микрохирургиялық әдістерді қолданумен хирургиялық оталардың негізгі түрлері.
34. Саусақтардың және басқа да бұлшықеттердің реплантациялауы кезінде тіндердің термиялық ишемияларының уақытша коэффициентінің мәні.
35. Тірек-қимыл аппаратының қару-оқтық жарақатын емдеудегі микрохирургиялық әдістер.
36. Зудек синдромы.
37. Карпальды туннель синдромы.
38. Ульнар карпаль синдромы.
39. Крептивтік тендовагинит.
40. Кервен ауруы.
41. Саусақтардың сақина тәрізді байламдарын стеноз лигаминтитилу.
42. Дюпюитреннің контрактурасы.
43. Сынықтарды емдеудегі компрессион-дистракциялық бекіту әдісі.
44. Сүйек сынықтарын емдеудегі блокты остеосинтезі.
45. Артроскопиялық емдеу әдістері
46. Бұғананың сынуы және шығуы. Жіті төс артқы бұғананың орналасуы.
47. Жауырын сынықтары. Жауырын бекітетін бұлшықеттердің узілуі.
48. Иықтың шығуы: жіті, ескірген, ойнамалы. Иық сынықтар. Әдеттегі иықтың шығуы.

49. Тоқпан жіліктің проксималды соңының сынуы.
50. Тоқпан жіліктің диафизінің сынуы.
51. Тоқпан жіліктің дистальды аяғының сынуы.
52. Шынтақ буының зақымдалуы.
53. Білек сүйектерінің шығуы мен сынуы.
54. Шынтақ және қәрі жілік сүйектерінің сынуы.
55. Шынтақ және қәрі жілік өсіндісінің сынуы.
56. Сына тәрізді байламдың үзілуі.
57. Спортшыларда шынтақ буында капсула мен байламдың жарылуы.
58. Монтедж және Галлеацци сынықтары.
59. Қәрі жілікті әдеттегі жерде жаракаты (Коллес, Смит сынықтары).
60. Білезік (алақан) зақымдануы. Жұмсақ тіндердің зақымдануы (соғылуы, жарасы, мыжылуы).
61. Саусақтар, алақандар, тұқы каналы және білектің төменгі үштен бір бөлігі шегінде бүгілген сіңірлердің зақымдануы. Саусақтардың иілу сіңірлерінің зақымдануы.
62. Білезік буынының зақымдануы. Жартылай жүн сүйегінің шығуы, қолдың перилунарлық шығуы. Ладыя және жартылай ай тәрізді сүйектерді сынықтары. Бақай сүйектерінің сынуы мен шығулары.
63. Беннеттің сынуы.
64. Қол саусақтарының сынуы мен сынуы.
65. Білезіктің ауыр ашық аралас зақымдануы.
66. Санның сынуы мен шығуы.
67. Ұршық асты сынықтар.
68. Санның дистальды эпиметафизінің диафизарлық сынулары.
69. Тізе буынының зақымдануы. Менискілердің, байламдардың зақымдануы. Сирақтың шығуы.
70. Тізе асты сынығы.
71. Сирақтың сынуы. Жабық және ашық сынықтар, жұмсақ тіндерді зақымдау аймағы бар ашық сынықтар.
72. Сирақтың проксимальды эпиметафиз сынығы
73. Айдаршық аралық биіктіктің сынуы
74. Жіліншік сынуы және үлкен жіліншік сүйегінің дистальды эпиметафизі сынуы (артқы және алдыңғы шетінің сынуы).
75. Табанның сынуы, олардың жіктелуі.
76. Ахиллов сіңірінің үзілуі
77. Табанның сүйектерінің сынуы. Өкше сүйегінің сынуы.
78. Таран сүйегінің сынуы.
79. Ладыя тәрізді сүйектің сынуы.

80. Табан сүйектері мен саусақтар фалангының сынуы.
81. Кеуде қуысының, омыртқаның зақымдануы.
82. Қабырғалардың сынуы (шектелген, көптік, "терезе сияқты" сынықтар), кеуде қуысының қысылуы.
83. Тері асты эмфизема, медиастинді эмфизема, гемопневмоторакс, ашық пневмоторакс, кернеулі (клапанды) пневмоторакс.
84. Өкпе мен жүректің зақымдануы.
85. Мальгения сынықтар, ұршық ойығы сынығы: жамбас-сан буыңға жету операция жолдары.
86. Шат қосылудың үзілуі.
87. Жамбастың зақымдануы. Жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, емі. Жамбас сүйектерінің күрделі сынуы кезінде шокқа қарсы күрес шаралары.
88. Политравма. Тірек-қимыл аппаратының көптеген зақымданулары.
89. Тірек-қимыл аппаратының үйлескен зақымданулары.
90. Жұқпалы-токсикалық, жұқпалы-спецификалық емес (ревматоидты) полиартрит.
91. Сүйектің қатерсіз ісіктері.
92. Сүйектің қатерлі ісіктері. Науқастарды тексеру ерекшеліктері. Операциялық оталардың түрлері.
93. Микрохирургиялық техниканы қолдана отырып оперативтік оталардың негізгі түрлері.
94. Балалардағы аяқ сүйектерінің сыну ерекшеліктері.
95. Буын беттерінің ішінара (сына тәрізді) остеохондропатиялары.
96. Сан мойынының варустық деформациясы.
97. Сколиотикалық ауру. Жіктелуі, этиологиясы, патогенезі. Ерте диагностика, болжау. Риссердің критеріі. Жедел емнің көрсеткіштері. Операциялық оталардың түрлері.
98. Сүйек-буын туберкулезі. Патогенез. Клиникалық формалардың ерекшеліктері. Аурудың сатысына байланысты оперативтік араласу түрлері.
99. Күйіктің әр түрлерінде тіндердің зақымдану механизмі. Күйіктің жіктелуі. Күйікті емдеу әдістері. Консервативті емдеу. Әртүрлі жастағы адамдардың күйік ауруының патогенезі мен клиникасы.
100. Үсудің. Клиникасы, патогенезі, жіктелуі. Консервативті емдеу. Жедел емдеу.